

Введено у дію наказом
№ 02/03 від 15.01.2021 р.

Директор гімназії

СХВАЛЕНО

на засіданні педагогічної ради гімназії
«Гармонія» - відокремленого
структурного підрозділу Галицького
коледжу імені В'ячеслава Чорновола,
протокол № 1 від 15.01.2021 р.

ПОЛОЖЕННЯ
про академічну доброчесність учасників освітнього процесу
гімназії «Гармонія» -
відокремленого структурного підрозділу
Галицького коледжу імені В'ячеслава Чорновола
Тернопільської міської ради Тернопільської області
(нова редакція)

1. Загальні положення

1.1. Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу гімназії «Гармонія» - відокремленого структурного підрозділу Галицького коледжу імені В'ячеслава Чорновола (далі - Положення) є внутрішнім підзаконним нормативним актом, який закріплює норми та правила етичної поведінки, професійного спілкування між учасниками освітнього процесу та спрямований на надання якісних освітніх послуг.

1.2. Положення розроблено на основі Конвенції ООН «Про права дитини», Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», «Про авторське право і суміжні права», «Про видавничу справу», «Про запобігання корупції», Цивільного Кодексу України, Правил внутрішнього розпорядку, Колективного договору.

1.3. Мета Положення полягає у дотриманні високих професійних стандартів в усіх сферах діяльності закладу освіти (освітній, науковій, виховній тощо), підтримки особливих взаємовідносин між педагогічними працівниками та здобувачами освіти (учнями), запобігання порушенням академічної доброчесності.

1.4. Педагогічні працівники та здобувачі освіти (учні), усвідомлюючи свою відповідальність за формування сприятливого академічного середовища для забезпечення дієвої організації освітнього процесу, розвитку інтелектуального, особистісного потенціалу, підвищення престижу закладу освіти, зобов'язуються виконувати норми даного Положення.

1.5. Норми Положення закріплюють правила поведінки безпосередньо у трьох основних сферах - освітній (навчальній), науковій та виховній (морально-психологічний клімат у колективі).

2. Поняття, принципи та форми прояву академічної доброчесності

2.1. Академічна доброчесність — це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

2.2. Для забезпечення академічної доброчесності в закладі освіти необхідно дотримуватися наступних принципів:

- демократизм;
- законність;
- соціальна справедливість;
- пріоритет прав і свобод людини і громадянина;
- рівноправність;
- науковість;
- професіоналом та компетентність;
- партнерство та взаємодопомога;
- повага та взаємна довіра;
- відкритість і прозорість;
- відповідальність за порушення академічної доброчесності.

2.3. Заклад освіти здійснює свою діяльність окремо від політичних уподобань, партій, релігійних об'єднань та рухів у будь-якій формі організації.

2.4. Офіційне висвітлення діяльності закладу освіти та напрямів його розвитку може здійснювати директор або особа за його дорученням.

2.5. Порушеннями академічної доброчесності згідно ст.42 п. 4 Закону України «Про освіту» вважається: списування, обман, фабрикація, фальсифікація, необ'єктивне оцінювання, академічний плагіат, самоплагіат, хабарництво.

3. Забезпечення академічної доброчесності учасниками освітнього процесу

3.1. Дотримання академічної доброчесності педагогічними працівниками передбачає:

- дотримання норм Конституції України, чинного законодавства України в сфері освіти;
- утвердження позитивного іміджу освітнього закладу, примноження його традицій;
- надання якісних освітніх послуг з використанням у практичній професійній діяльності інноваційних здобутків у галузі освіти;
- дотримання загальноприйнятих етичних норм спілкування на засадах партнерства, взаємоповаги, толерантності стосунків;
- обов'язкової присутності, активної участі на засіданнях педагогічної ради та колегіальної відповідальності за прийняті управлінські рішення;
- повагу до осіб, які здобувають освіту, до їхніх батьків та осіб, які їх замінюють, незалежно від віку, статі, стану здоров'я, громадянства, національності, ставлення до релігії, кольору шкіри, місця проживання, мови спілкування, походження, соціального і майнового стану, наявності судимості, а також інших обставин;
- незалежності професійної діяльності від політичних партій, громадських і релігійних організацій;
- об'єктивно та неупереджено оцінювати знання та вміння здобувачів освіти;
- якісно, вчасно та результативно виконувати свої функціональні обов'язки;
- відповідно до вимог законодавства підвищувати свою кваліфікацію шляхом саморозвитку і самовдосконалення, вчасного проходження курсової підготовки;
- дотримання правил посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей при написанні методичних матеріалів, наукових робіт тощо;
- не розголошувати конфіденційну інформацію, інформацію з обмеженим доступом та інші види інформації відповідно до вимог законодавства в сфері інформації та звернення

громадян;

- надання достовірної інформації про методики і результати власної навчальної (творчої, наукової) діяльності;
- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти;
- інформування здобувачів освіти про типові порушення академічної доброчесності та види відповідальності за її порушення;
- уникати приватного інтересу та конфлікту інтересів;
- нести відповідальність за порушення академічної доброчесності;
- негайно повідомляти адміністрацію закладу освіти у разі отримання для виконання рішень чи доручень, які є незаконними або такими, що становлять загрозу правам, свободам чи інтересам окремих громадян, державним або суспільним інтересам.

3.2. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти (учнями) передбачає:

- сприяння збереженню та примноженню традицій закладу, підвищення його престижу власними досягненнями у навчанні, спорті, творчості;
- дотримання загальноприйнятих етичних норм спілкування на засадах партнерства, взаємоповаги, толерантності стосунків;
- повагу до педагогічних працівників;
- самостійного виконання навчальних завдань поточного та підсумкового контролю без використання зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання (самостійні, контрольні, ДПА);
- подавати на оцінювання лише самостійно виконану роботу, що не є запозиченою або переробленою з іншої, виконаної третіми особами;
- поважати честь і гідність інших осіб, навіть, якщо їх погляди відрізняються від ваших;
- бути присутнім на всіх навчальних заняттях, окрім випадків, викликаних поважними причинами;
- використовувати у навчальній або дослідницькій діяльності лише перевірені та достовірні джерела інформації та грамотно посилатися на них;
- не пропонувати хабар за отримання будь-яких переваг у навчальній або дослідницькій діяльності;
- не здійснювати або не заохочувати будь-якими способами зміну отриманої академічної оцінки;
- нести відповідальність за порушення академічної доброчесності;
- негайно повідомляти адміністрацію закладу освіти у разі отримання для виконання рішень чи доручень, які є незаконними або такими, що становлять загрозу правам, свободам чи інтересам окремих громадян, державним або суспільним інтересам.

4. Відповідальність за порушення академічної доброчесності

4.1. За порушення правил академічної доброчесності учасники освітнього процесу притягуються до таких форм відповідальності:

Порушення академічної доброчесності	Суб'єкти порушення	Обставини та умови порушення академічної доброчесності	Наслідки і форма відповідальності	Орган / посадова особа, який приймає рішення про призначення виду відповідальності
Списування Обман Фальсифікація Фабрикація Плагіат	Здобувачі освіти	<ul style="list-style-type: none"> ✓ самостійні роботи; ✓ контрольні роботи; ✓ контрольні зрізи знань; ✓ моніторинги якості знань. 	повторне письмове проходження оцінювання (термін -1тиждень) або повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми	учителі-предметники, комісія закладу
		✓ ДПА	✓ повторне проходження оцінювання за графіком проведення ДПА у гімназії	атестаційна комісія, комісія закладу
		✓ I етап (шкільний) Всеукраїнських учнівських олімпіад, конкурсів	робота учасника анулюється, не оцінюється; у разі повторних випадків списування учасник не допускається до участі в інших олімпіадах, конкурсах	органітет, журі, комісія закладу
Необ'єктивне оцінювання результатів навчання здобувачів освіти (учнів)	Педагогічні працівники	<p>свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ усні відповіді; ✓ домашні роботи; ✓ контрольні роботи; ✓ лабораторні та практичні роботи; ✓ ДПА; ✓ тематичне оцінювання; ✓ моніторинги; ✓ олімпіадні та конкурсні роботи 	педагогічному працівнику рекомендується опрацювати критерії оцінювання знань. Факти систематичних порушень враховуються при встановленні кваліфікаційної категорії, присвоєнні педагогічних звань	адміністрація гімназії, атестаційні комісії усіх рівнів

<p>Списування Обман Фальсифікація Фабрикація Плагіат</p>	<p>Педагогічні працівники як автори</p>	<p>Навчально-методичні освітні продукти, створені педагогічними працівниками: ✓ методичні рекомендації; ✓ навчальний посібник; ✓ навчально-методичний посібник; ✓ наочний посібник; ✓ практичний посібник; ✓ навчальний наочний посібник; ✓ збірка; ✓ методична збірка; ✓ методичний вісник; ✓ стаття; ✓ методична розробка.</p>	<p>у випадку встановлення порушень такого порядку: 1) спотворене представлення у методичних розробках, публікаціях чужих розробок, ідей, синтезу або компіляції чужих джерел, використання Інтернету без посилань, фальсифікація наукових досліджень; неправдива інформація про власну освітню діяльність є підставою для відмови в присвоєнні або позбавленні раніше присвоєного педагогічного звання, кваліфікаційної категорії; 2) у разі встановлення в атестаційний період фактів списування здобувачами під час контрольних зрізів знань, фальсифікації результатів власної педагогічної діяльності - позбавлення педагогічного працівника I, II кваліфікаційної категорії</p>	<p>педагогічна рада гімназії, науково-методична рада ТКМЦНОІМ, атестаційні комісії (в закладі, в Управлінні освіти і науки ТМР)</p>
--	---	---	--	---

5. Попередження академічної недоброчесності

5.1. Для попередження недотримання норм та правил академічної доброчесності у закладі освіти використовується наступний комплекс профілактичних заходів:

- ознайомлення здобувачів освіти (учнів) й педагогічних працівників в цим Положенням;
- інформування здобувачів освіти (учнів) та педагогічних працівників про необхідність дотримання правил академічної доброчесності, професійної етики;
- розповсюдження методичних матеріалів;
- проведення семінарів із здобувачами освіти (учнями) з питань інформаційної діяльності закладу освіти, правильності написання робіт МАН, навчальних робіт, правил опису джерел та оформлення цитувань;
- експертна оцінка та (або) технічна перевірка (за допомогою спеціалізованих програмних засобів) щодо ознак академічного плагіату в МАНівських дослідженнях, підготовлених до захисту тощо.

6. Організація роботи Комісії з питань академічної доброчесності та етики учасників освітнього процесу

6.1. Комісія з питань академічної доброчесності та етики учасників освітнього процесу – незалежний орган для розгляду питань, пов'язаних із виконанням норм цього Положення усіма учасниками освітнього процесу.

6.2. До складу Комісії входять представники педагогічного колективу та батьківської громади.

6.3. Склад комісії затверджується наказом директора гімназії за поданням рішення педагогічної ради. Термін повноважень комісії – один рік.

6.4. Повноваження Комісії:

- розглядати питання порушення морально-етичних норм поведінки та правових норм Положення за потребою або ж за заявою учасників освітнього процесу;
- проводити інформаційну роботу щодо популяризації принципів академічної доброчесності та професійної етики педагогічних працівників та здобувачів освіти;
- готувати пропозиції щодо підвищення ефективності впровадження принципів академічної доброчесності в освітню та науково-дослідницьку діяльність гімназії;
- надавати рекомендації та консультації щодо способів і шляхів більш ефективного дотримання норм цього Положення;
- залучати до своєї роботи експертів з тієї чи іншої галузі, а також використовувати технічні і програмні засоби для достовірного встановлення фактів порушення норм академічної доброчесності за поданою заявою.

6.5. Організаційною формою роботи Комісії є засідання. Засідання можуть бути чергові, що проводяться у строки визначені планом роботи та позачергові, що скликаються при необхідності вирішення оперативних та нагальних питань.

6.6. Рішення комісії є правомірним за умови присутності на її засіданні не менше 2/3 загальної кількості членів комісії. Рішення приймаються відкритим голосуванням. Рішення вважається прийнятим, якщо за нього проголосувало більше половини присутніх на засіданні Комісії.

6.7. Комісія звітує про свою роботу двічі на рік.

6.8. Будь-який учасник освітнього процесу, якому стали відомі факти порушення норм цього Положення чи підготовки про можливість такого порушення повинен звернутися до Голови або секретаря комісії з письмовою заявою на ім'я її голови. Анонімні заяви чи заяви, викладені в некоректній формі, Комісією не розглядаються.

6.9. На засідання Комісії запрошуються заявник та особа, відносно якої розглядається питання щодо порушення Кодексу академічної доброчесності.

6.10. За результатами проведених засідань Комісія готує вмотивовані рішення у вигляді висновків щодо порушення чи не порушення норм цього Положення. Зазначені висновки носять рекомендаційний характер, подаються директору для подальшого вживання відповідних заходів морального, дисциплінарного чи адміністративного характеру.

7. Прикінцеві положення

7.1. Це Положення затверджується рішенням педагогічної ради - колегіальним органом управління закладом та вводиться в дію наказом директора закладу освіти.

7.2. Заклад освіти забезпечує публічний доступ до тексту Положення через власний офіційний сайт.

7.3. Учасники освітнього процесу зобов'язані знати Положення про академічну доброчесність. Незнання або нерозуміння норм цього Положення не є виправданням неетичної поведінки.

7.4. Прийняття принципів і норм Положення засвідчується підписами членів педагогічного колективу.

7.5. Здобувачі освіти та батьки ознайомлюються в обов'язковому порядку із текстом Положення на зборах учнівського та батьківського колективів.

7.6. Зміни та доповнення до Положення вносяться за рішенням колегіального органу управління закладу та вводяться в дію наказом директора закладу освіти.

Використані джерела:

1. Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII. (Набрання чинності 28.09.2017) Режим доступу: <https://www.pedrada.com.ua/.../1484-znayomtesya-zakon-u..>

2. Закон України «Про авторське право та суміжні права» [Електронний ресурс]: Закон України від 23.12.1993 № 3792-XII з наступними змінами та доповненнями. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3792-12>.

3. Хартія основних прав Європейського Союзу [Електронний ресурс]: Міжнародний документ від 07.12.2000 .– Електронні текстові дані. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_524.

4. Цивільний кодекс України [Електронний ресурс]: Кодекс від 16.01.2003 № 435-IV з наступними змінами та доповненнями. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/435-15>.